

Утвърдил: .....

Декан

Дата .....

СОФИЙСКИ УНИВЕРСИТЕТ "СВ. КЛИМЕНТ ОХРИДСКИ"

Факултет: Геолого-географски

Специалност: (код и наименование)

„География“

Г	Г	А	0	1	0	2	1	7
---	---	---	---	---	---	---	---	---

Магистърска програма: (код и наименование)

--	--	--	--	--	--	--	--	--

УЧЕБНА ПРОГРАМА

Дисциплина:

И	2	3	2
---	---	---	---

(код и

наименование)

Геоурбанистика

Преподавател: доц. д-р Георги Бърдаров

Асистент: гл. ас. д-р Нели Веселинова

Учебна заетост	Форма	Хорариум
Аудиторна заетост	Лекции	15
	Семинарни упражнения	15
	Практически упражнения (хоспетиране)	
Обща аудиторна заетост		30
Извънаудиторна заетост	Реферат	
	Доклад/Презентация	30
	Научно есе	
	Курсов учебен проект	30
	Учебна екскурзия	
	Самостоятелна работа в библиотека или с ресурси	30
Обща извънаудиторна заетост		90
ОБЩА ЗАЕТОСТ		120
Кредити аудиторна заетост		1
Кредити извънаудиторна заетост		3
ОБЩО ЕКСТ		4

№	Формиране на оценката по дисциплината ¹	% от оценката
1.	Workshops {информационно търсене и колективно обсъждане на доклади и реферати)	
2.	Участие в тематични дискусии в часовете	
3.	Демонстрационни занятия	
4.	Посещения на обекти	
5.	Портфолио	
6.	Тестова проверка	
7.	Решаване на казуси	
8.	Текуща самостоятелна работа /контролно	
9.	Практически изпит	
10.	Курсов проект	50
11.	Изпит	50

Анотация на учебната дисциплина:

Дисциплината Геоурбанистика развива една от винаги най-актуалните области на географското знание – географската същност на градовете. Задачата тук е да се изяснят понятията и терминологията от общата теория на градовете, ролята на окръжаващата среда (природна и социална) в градското развитие. Съществено място в съдържанието заема разкриването на характера на съвременната урбанизация в света и измененията на селищното пространство под нейното влияние, формирането на пространствените урбанизационни форми и състоянието и бъдещето на големите градски региони в света.

Обхванати са различни въпроси от съвременната урбанизация, както свързани с пространствено планиране и устойчиво развитие на градовете, така и с градската културна и жизнена среда.

В този обем, като избираем курс за степен Бакалавър, са включени въпросите за пространствените модели и методи на геоурбанистичните изследвания и тяхното приложение, а също и главните предизвикателства пред съвременното развитие на градовете – свръх урбанизация, бедност и псевдоурбанизация, имиграция и терористични заплахи и оптимизиране на градското жизнено пространство.

Предварителни изисквания:

- да са изучили География на населението и селищата и да имат знания за големите градове в макрорегионите на света;
- да знаят общите характеристики на най-големите градски агломерации в света;

¹ В зависимост от спецификата на учебната дисциплина и изискванията на преподавателя е възможно да се добавят необходимите форми, или да се премахнат ненужните.

- да са запознати с актуалните промени и тенденции при развитието на градовете.

Очаквани резултати:

Успешно завършилите обучението по тази дисциплина:

Ще знаят:

- основните исторически етапи и стилове в градостроителството в отделните държави в света;
- съвременните градостроителни теории и ролята на географските и социални фактори в развитието на градовете;
- характеристиките на големите урбанизирани територии по Земята и главните стимулатори за тяхното развитие.

Ще могат да:

- да проследяват прилагането на географското знание в градостроителството от древността до наши дни;
- да прилагат и предлагат критерии за оценка на урбанизираността;
- да характеризират инфраструктурите на градовете и да установяват причинно-следствените връзки в тяхното развитие.

Учебно съдържание

№	Тема:	Хорариум
1.	Същност и съдържание на Геоурбанистиката.	1 ч.
2.	Градоустройството в Мезо и Южна Америка, на примера на Мачу Пикчу, Тихуанако и Теночтитлан.	1 ч.
3.	Древните градове в Месопотамия и Близкия Изток (Вавилон, Петра, Палмира) – архитектура, загадки, хипотези.	1 ч.
4.	Градоустройство, архитектура, културни и политически промени в античните градове-полиси, на примера на Древна Атина и Древен Рим.	1 ч.
5.	Урбанизация, псевдоурбанизация, глобални промени, нов урбанизъм.	1 ч.
6.	Миграциите и градското развитие в Европа (културологични, социологични и урбанистични последици от имиграционната вълна в Европа през ХХ и ХХІв.).	1 ч.
7.	Миграциите и градското развитие в Европа. Европейските имиграционни „гета” в началото на ХХІв.	2 ч.
8.	Архитектурни стилове и направления в урбанистиката.	1 ч.
9.	Пространствено-архитектурни съчетания на древен и съвременен град (на примера на Истанбул).	1 ч.
10.	Гробищните паркове в архитектурния ансамбъл на града.	1 ч.

11.	Авангардни архитектурни решения в западно и източноазиатската урбанистика (на примера на Дубай и Шанхай).	1 ч.
12.	Градът на бъдещето – зелените градове и оптимизирането на градската жизнена среда чрез съвременните технологии.	1 ч.
13.	Градовете и световния тероризъм – практики, цели, форми на терористичните актове. Последствия за градовете.	2 ч.
Теми - Упражнения		
1.	Геоурбанистика, екистика и География на градовете – същност и развитие.	1 ч.
2.	Отношението градове – природна среда в архитектурните и градоустройствени идеи и планове.	2 ч.
3.	Геоурбанистична характеристика на голяма световна агломерация.	1 ч.
4.	Транспортна инфраструктура на голяма световна агломерация	1 ч.
5.	Паркове, градини и зелени площи в градския архитектурен ансамбъл.	1 ч.
6.	Пространствено-архитектурни съчетания на древен и съвременен град.	2 ч.
7.	Карнавални и фестивални градове.	1 ч.
8.	Формиране, развитие и съвременно състояние на градски субкултури.	1 ч.
9.	Градът и войната – градове пострадали при съвременни военни конфликти и тяхното възстановяване след края на конфликтите.	3 ч.
10.	Глобалните градове – пространствени, икономически и демографски измерители, трансформация на градското пространство, променена идеология и ценностна система на населението.	2 ч.

Конспект за изпит

№	Въпрос
1.	Същност, методи и съдържание на Геоурбанистиката.
2.	Възникване и развитие на градските селища.
3.	Геопространствена архитектура на древните градове в Северна Африка и Близкия изток – Тива, Александрия, Вавилон, Петра, Палмира, Баалбек.
4.	Геопространствена архитектура на древните градове в Мезоамерика и Южна Америка – Теночтитлан, Чичен Итца, Ла Вента, Паленке, Тихуанаку, Мачу Пикчу.

5.	Геопространствена архитектура на древните градове в Античния свят – Атина, Спарта, Рим.
6.	Пространствено-архитектурни съчетания на древен и съвременен град на примера на Истанбул, Париж, Александрия, Токио.
7.	Етно-религиозни трансформации и трансформации в градската културна и жизнена среда на европейските градове в края на ХХ и началото на ХХІ в. в резултат на огромната по обем миграция от Азия и Африка.
8.	Зелените площи в големите градски агломерации като опит за организиране на градската жизнена среда и намаляване на отрицателния ефект върху природата и климата на големите градове.
9.	Гробищните паркове в архитектурния ансамбъл на градовете – различия между Запада и Изтока в резултат на религиозни и етно-културни особености.
10.	Функционални промени в градовете на развития свят, породени от световната урбанизация, глобализацията и мултикултурализма.
11.	Прогнозни пространствени и архитектурни модели за развитието на градовете през ХХІ в.

Библиография

1. Бърдаров, Г., Европейските имиграционни „гета” – необратимата промяна в градската жизнена среда на Европа / Георги Бърдаров// , год. на СУ, т. 102, кн.2, 2010
2. Г л а з и ч е в, В.Л. Социально-экологическая интерпретация городской среды. – М., 1984.
3. Г у т н о в, А.Э. Эволюция градостроительства. – М., 1984.
4. Л а п п о, Г.М. Развитие городских агломерации в СССР. – М., 1977.
5. Л а п п о, Г.М. Города на пути будущее. – М., 1987.
6. О з е р о в а, Г.Н., В.В. П о к ш и ш е в с к и й. География на урбанизацията в света. – С., 1983.
7. П е р ц и к, Е.Н. и др. Анализ территориальной структуры столичных регионов и концепций их развития. Географическая исследования в Московском регионе. – М., 1987.
8. П е р ц и к, Е.Н. География городов (геоурбанистика). – М., 1991.
9. П е р ц и к, Е.Н. Города мира. География мировой урбанизации. М., 1999.
10. Х а р в е й, Д. Социальные процессы и пространственная форма : анализ концептуальных проблем городского планирования (новые идеи в географии).(прев. руски език) – Вып. 2. М., 1976.
11. Х а р и т о н о в, В.М. Урбанизация США. – М., 1983.
12. Ш о м и н а, Е.С. Контраст американского города. – М., 1986.
13. Brown, L.J., Dixon, D., 2014, *Urban Design for an Urban Century Shaping More Livable, Equitable, and Resilient Cities, 2d edition.* Wiley
14. Making competitive cities, Wiley Blackwell, 2010
15. Mercader-Moyano, P., 2017, *Sustainable Development and Renovation in Architecture, Urbanism and Engineering.* Springer International Publishing

16. Hall P. The World Cities. WUL, 1971.
17. Papaiannou, J. The City of the Future Project. Ekistics, 1980. Vol. 47, # 282
18. Rivera, J., The Cemetery and the Creation of Place, Halowed ground, 2006
19. Stakelbeck, E., 2015, *ISIS exposed : beheadings, slavery, and the hellish reality of radical Islam*. Regnery Publishing
20. Tang, Z., 2017, *China's Urbanization and Socioeconomic Impact*. Springer Singapore
21. Vanden Berg, L., Drewett, R. et al. Urban Europe. T. 1. A Study of Growth and Decline. Perg. Press, 1982.
22. Van der Veer, P., 2015, *Handbook of Religion and the Asian City: Aspiration and Urbanization in the Twenty-First Century*. University of California Press
23. Vasenev, V., Dovletyarova, E., Chen, Z., Valentini, R., 2018 *Megacities 2050: Environmental Consequences of Urbanization: Proceedings of the VI International Conference on Landscape Architecture to Support City Sustainable Development*. Springer International Publishing

Дата: 23.01.2018

**Съставили: доц. д-р Георги Бърдаров
гл. ас. д-р Нели Веселинова**